

BÉKÉSI ÚJSÁG

Roma Oldal



Kedves Olvasóink!

A Békési Újság Roma Oldal című mellékletének első számát tartják kezükben, amely előreláthatólag havi rendszerességgel jut majd el a város cigány lakosságához. A Roma Oldal célja, hogy naprakész információval lássuk el Önöket a helyi cigányság életével kapcsolatos legfontosabb eseményekről. Szeretnénk azt is elérni, hogy a nem roma társadalom tagjai is elmondják véleményüket a cigányságról, segítve ezzel a békésebb együttélést, egymás megismerését, és remélhetőleg az egymás iránti kölcsönös tisztelet és elfogadás kialakulását.



Szerepelnek majd a kiadványunkban helyi közélet szereplői is, de igyekszünk minél erőteljesebb hangsúlyt fektetni az „egyszerű” roma emberek bemutatására, a pozitív példák megjelenítésére. Riportok, tudósítások, hírek egyaránt szerepelnek majd a Roma Lapban, jelen leszünk a cigány politikában, és a mindennapok eseményeiben egyaránt. Megjelenítünk tragédiákat és örömeiket, sorsokat és a régmúlt eseményeit. A hagyományok és a tradicionális roma kultúra is helyet kap majd lapunk hasábjain, bízva abban, hogy Olvasóink is örömmel szemezgetnek majd ezek között a cikkek között.

A lap szerkesztéséhez ezúton is szeretnénk kérni az Önök segítségét, ötleteit, javaslatait, hiszen az oldal Önökről, Önöknek szól.

Bízunk abban, hogy a kezdeményezéssel hozzá tudunk járulni a roma és a nem roma társadalom fokozatos közelítéséhez, a meglévő feszültségek csökkentéséhez. Ebben a reményben kívánok kellemes és hasznos olvasást.

Lakatos Gyula, *oldalszerkesztő*

„A tehetségek nem veszhetnek el!”

A TORNA MÁR AZ ÓVODÁS KORBAN ELKEZDHETŐ

A Hungarotel Torna Club tehetségkutató akciójának immáron több éve része az óvodások számára szervezett Bukfenc Akadémia, ahol a gyerekek játékos körülmények között sajátíthatják el a mozgás és az egészséges életmód alapjait.

A közelmúltban a torna klub szakemberei a város több óvodájában jártak. A látogatás célja az volt, hogy kiválasszák a legtehetségesebb, legjobb mozgású gyermekeket, akik hosszú távon akár a versenysportban is megállhatják a helyüket.

Mint azt Izsó Gábortól, a torna klub korábbi ügyvezető igazgatójától megtudtuk, minden évben a város több intézményében is végeznek egy felmérést, ahol kiválasztják a legügyesebb óvisokat. A Bukfenc Akadémia „Békési tagozata” egyébként minden pénteken 17 órától a Karacs Teréz Általános Iskola tornatermében tartja a foglalkozásait, amely igen népszerű a gyerekek körében, és a szülők is szívesen engedik el csemetéiket ezekre az összejövetelekre. Izsó Gábor elmondta, hogy a játékos programra minden érdeklődőt sze-



Ez már egy igazi híd. Izsó Gábor vezetésével és Hunyadi téri óvisok is megmutathatták a tehetségüket.

rettel várnak. Jelezte, fontosnak tartja, hogy a tehetséges gyerekek – legyen affinitásuk akár sporthoz, akár más tárgyakhoz – ne kallódjanak el, és

elérjék azt, amire képességeik alapján hivatottak. A szakember érdeklődésünkre kifejtette, hosszú pedagógusi pályája során számos tehetséges roma gyer-

mekkel és fiatalal dolgozhatott együtt. Ahogy megfogalmazta, bízik abban, hogy az ideai akciójuk is eredményes lesz.

L. Gy.

Új otthonukban ünnepelték a karácsonyt

A SZŰKEBB CSALÁD ÉS A ROKONOK IS SEGÍTETTÉK AZ ÉPÍTKEZÉST

Surman Csaba és családja 2001-ben vásárolt elsősorban önkormányzati hitel segítségével egy kisebb értékű házat Békésen, a Szabadkai utcában. A férfi ekkor még az azóta már megszűnt békéscsabai István Malom telephelyén dolgozott. (Sajnos azóta tudjuk, hogy ez az intézmény is bezárta kapuit.)

A családfő elmondta, hogy 2005. június 29-én kapták meg az építési engedélyt az időközben vásárolt új telekre, mely a Kisvasút soron található. Gyakorlatilag szinte ezzel egyidőben el is kezdődött az építkezés.

– A szűkebb család segítségével bő 4-5 hónap alatt át is adtuk a már kész ingatlant, amelynek költsége 6-7 millió forintba került volna ha nincs rokonaink hathatós segítsége – emlékezett vissza Surman Csaba. Hozzátette, hogy rendelkeztek némi megtakarított kézpénzzel is. Emellett a régi, a cikk elején már említett házukat is értékesíteni



Surman Csaba és családja új otthonukban.

tudták, melyet a húga vásárolt meg. Surman Csabáné Berki Johanna az elhangzottak folytatásaként kifejtette: a cigányság megítélése a kölcsönök igénylésénél sem igazán jó, hiszen so-

kan azt hiszik, hogy a romák csak elherdálni tudják a pénzt.

– Eközben a városban is számos példa mutatja, hogy jól tudnak gazdálkodni a pénzzel, hiszen így épülhettek fel

szébbnél szebb lakások – hangoztatta a feleség, majd így folytatta: Mi a karácsonyt, s az újévet is már a kényelmes székben ünnepeltük gyermekeink legnagyobb örömeire.

A tanácsnok évertékelője

Ásós Tibor, romaügyi tanácsnok is beszámolt elmúlt időszakban végzett tevékenységéről a békési képviselő-testület decemberi ülésén. Mint kiderült, 2005-ben is igyekezett hangsúlyt fektetni olyan munkaadók felkutatására, aki romákat is foglalkoztatnának.

A Csaba-ép és a Cementarius Kft-nél jelenleg is körülbelül 40 fő dolgozik a közreműködésével, de ezen túlmenően több sikeres ajánlást is tett más vállalkozások felé. Hozzátette, nagy előrelépés így sincs az állandó és huzamosabb ideig tartó munkaviszony létesítése területén. Idénymunkára az elmúlt évben is volt lehetőség, de ez csak átmenetileg, rövid ideig segít a megélhetési problémákkal küzdő roma családoknak, s ugyanez a helyzet a közhasznú, közcélú munkavégzés területén is – nyomatékosította. Ahogy megfogalmazta: szükség esetén egyeztet a különböző városi feladatokba bevon-

ható roma személyek ügyében. Az elmúlt évben is csak a nyári időszakban volt lehetőség nagyobb számú roma csoportok foglalkoztatására, elsősorban közterületen. A nők munkába állítása is nehézségekbe ütközik. Ásós Tibor jelezte, elsősorban a pályázatok felkutatása terén kapcsolatban áll az önkormányzat romaügyi koordinátorával is. A környezet komplex fejlesztése Párizsban című elképzelésükre 800 ezer forintot nyertek a környezetvédelmi minisztériumtól. Egyéb források bevonásával elkészült a Vadvirág utca fedett csapadékvíz elvezető rendszere. Ezen az utcán megtörtént a területrendezés, a gyomnövények irtása és az illegálisan othagyott hulladékok elszállítása is.

Ezzel a beruházással "Párizs" minden utcáját fedett csapadékvíz elvezető rendszerrel látták el a szakemberek, ami a közegészség megőrzése szempontjából is rendkívül fontos tényező volt.

A tanácsnok kiemelte, folyamatos kapcsolatban áll a városi Vöröskereszt munkatársaival, akiknek a segítségével a rászoruló családoknak sikerült bútor és csomagot juttatni.

Békési romák mondták

MILYEN VOLT 2005?



SZABOLCSI
JÁNOS OTTÓ
NYUGDÍJAS

Annyit kaptunk 2005-től, hogy duplájára nőtt a munkanélküliség, emelkedett a gáz, a villany és a gyógyszer ára. Mi szegény nyugdíjas romák ezt nagyon megérezzük, miközben a kormány anyagi jólétről, „Lendületben az országról” beszél. Csökkentek ugyanakkor a lakáskedvezmények és az otthonteremtési lehetőségek. A kormány ígéretei nem teljesültek. A pénz eközben meg eltűnik. Mi csóróként ünnepeztünk, míg ők?... Hát ez volt kérem romák 2005-ös éve.



UNYATYINSZKI
LÁSZLÓNÉ
NYUGDÍJAS

2005-ben talán nehezebb volt a romák helyzete és esélye minden téren, mint azt megelőzően. Szerintem azonban ez csak nehezebb és nehezebb lesz évről évre. Sajnos a fiataloknak sem könnyű, de nekünk nyugdíjasoknak talán még nehezebb a kis jövedelmünkből megélni, házat fenntartani, rezsit fizetni, s még gyermekeinknek illetve unokáinknak is megfelelni. Az elmúlt évben idénymunka sem volt annyi mint, a korábbi években.



MILÁK
ARTÚR
ÁLLÁSKERESŐ

A családomnak és nekem sajnos nem volt jó a 2005-ös év, ugyanis tavaly hunyt el a kisfiam, Artúrka. A gyermekem halálát pedig nagyon nehezen lehet, ha egyáltalán fel lehet egyáltalán valaha dolgozni. Lakás problémáink, elhelyezkedési gondjaink egyaránt voltak, bár előbbi az évvégére megoldódott. Sajnos álláskeresői járadékot nem kaphatok, hiszen korábban vállalkozó voltam. Csak bízni tudok a jövőt illetően, mást nem is tehetek, nem is tehetünk.



VARGA
MIHÁLY
SZOCIÁLIS
KISEGÍTŐ

Részemről kegyelem teljes volt a 2005-ös év. Tudtam dolgozni, ezzel a családom anyagi helyzetén javítani a Jóisten által, bár a pénzügyi lehetőségeink nekünk is szűkösek, úgy mond behatároltak mind otthon, mind a munkahelyemen. De az Isten számomra nem érezte nagyobb szükségletet. Akár milyen nehéz is a mindennapok, hálás vagyok az Úrnak, mert gondoskodik rólunk. S én a 2006-os évet is az Úr kegyelmére bízom.

Horváth Sándor tizenhat találatig jutott a Csaba FC-ben

Az egyik legtehetségebb békési labdarúgó, Horváth Sándor pályája új irányt vett a közelmúltban. A fiatal játékos mind kispályán, mind nagypályán kamatoztatja kiváló képességeit.

Horváth tavaly júliusban egyévre kötelezte el magát a jelenleg az NBIII-ban szereplő Mezőtúri csapathoz, ahol mind a szakvezetés, mind a közönség jó játékot és gólokat vár tőle. Szerencsére a népszerű játékos kiválóan meg is felel a követelményeknek.

Nem szakadt el ugyanakkor a kispályás focitól sem, ami a szakemberek szerint robbanékony sága és kiváló gólrészvétele miatt, ha lehet még jobban fekszik neki. A Csaba FC Athletic Sport csapata jelenleg a második osztályban vitézkedik, mégpedig nem is akárhogyan. A fiatal gárda, többek között Horváth Sándor kiváló játéka is köszönhetően vezeti a tabellát és jó

eséllyel pályázik arra, hogy a következő idényben már a legjobbak között bizonyíthasson. Külön öröm számunkra, hogy a gárda legeredményesebb játékosa, egyben házi gólkirálya nyolc bajnoki mérkőzésen elért tizenhat találatával Horváth Sándor.

A játékos kérdésünkre elmondta, nehezen tud különbséget tenni a kis- és a nagypálya között, talán – mint megjegyezte – az szól a futsal mellett, hogy ott gyorsabb a játék, ami lényegesen gyorsabb gondolkodást és cselekvést is igényel.

Horváth a sok-sok találat közül a számára legkedvesebbet Berettyóújfaluban érte el. Csapata, a csabai gárda visszavágóra utazott a Hajdúságba a Magyar Kupában. A hazaiak viszonylag gyorsan behozták a békési megyeszékhelyen összeszedett hátrányukat, majd az összesítésben átverték a vezetést. Már-már úgy tűnt, hogy elveszett a párharc, amikor is néhány másodperccel a befejezés előtt, a kiváló csatár egy nagyszerű kapáslövessel zúdította a labdát a „ficakba”. Így a gárda



Horváth Sándor – Békésen él, de Csabán rúgossa a gólokat

bejutott a legjobb nyolc közé, nem első osztályban is kiválóan helyes kis meglepetésre búcsúztatva a álló Berettyóújfalut. L. Gy.

Ünnepi segítség

Ötven család számára juttatott tartós élelmiszerekből álló csomagot a Dr. Hepp Ferenc Általános Iskola Karácsony előtt. Mint azt az akciót koordináló Izsó Hunor, ifjúságvédelmi felelőstől megtudtuk, a támogatást a Gyermekétkeztetési Alapítványtól nyerték, amely az adózók felajánlott százalékaiból finanszírozza az ajándékozást. A szakember elmondta, a csomag egyebek mellett tíz kilogram burgonyát, két kilogram rizst, két kilogram lisztet, kristálycukrot, vitaminnal dúsított rostos gyümölcslevet, nyolc doboz konzervet tartalmazott. A segítségből tizenhárom roma család is részesült.

Hatvan ajándék, a hatvan éven felülieknek

Karácsony előtt a szokásokhoz híven ajándékokkal köszöntötte a hatvan éven felüli romákat a cigány kisebbségi önkormányzat.

A Békési Cigány Kisebbségi Önkormányzat (BCKÖ) december közepén rendezte meg az hagyományos karácsonyi ünnepségét a helyi hatvan éven felüli idős romák és családtagjaik részére a művelődési központ színháztermében – tudtuk meg Czibanó Tihámertől. A rendezvényt Varga László, az oktatási, művelődési és kisebbségi bizottság elnöke nyitotta meg, majd köszöntőt mondott

Surman László, az Országos Cigány Kisebbségi Önkormányzat tagja. Duszkané Durkó Márta verssel üdvöztette meg a jelenlévőket. Az Eötvös József Általános Iskola roma táncsoportja és az Épreskerti ovisek szintén érdekes műsorral kedveskedtek az ünneplőknek. A hatvan idős embert tartós élelmiszercsomaggal ajándékozta meg a BCKÖ karácsonyi alkalmával. A program második részében a kápolnateremben lehetőség nyílt kötetlen beszélgetésre is, ahol Pataki István polgármester mondott pohárköszöntőt. Szintén a Kisebbségi Önkormányzathoz kapcsolódó hír, hogy a szervezet tagjai tizenhat fekvő



Czibanó Tihámér

beteghez, köztük két gyermekhez is ellátogattak. Őket ugyancsak élelmiszercsomaggal, illetve a fiatalokat édességekkel lepték meg az ünnepek előtt.

Kishírek a roma világból

HELYI MŰVÉSZEK

Milák Brigitta és Vagyon Rita roma művészek szeretnék maguk köré gyűjteni a tehetséges helyi roma alkotókat. Az önmagukban ambíciót érző fiatal művészek támogatására a két művésznő és néhány társuk létrehozták a Kézénfogva Közelebb a Végtelen Alapítványt. Erről bővebb felvilágosítással szolgál és fogadja jelentkezéseket Milák Brigitta és Vagyon Rita a 06-30/265-0275-ös telefonon.

KEZET RÁ!

A Fidesz Magyar Polgári Szövetség kezét nyújt a romáknak, akiknek csakúgy, mint a magyaroknak, emberhez méltó életre van szükségük, hiszen ők is a nemzet részei államhatárokon belül és kívül – mondta Orbán Viktor pártelnök, a Lungo Drom fennállásának 15. évfordulója alkalmából megrendezett jubileumi kongresszuson Szolnokon.

PÁLYÁZTAK

Több mint 167 millió forint keretösszegre pályázhatnak azok a kisvállalkozások, amelyek roma származású állástalanok foglalkoztatását vállalják. Az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány (OFA) kiírásával maximum hatmilliót nyerhet el egy cég, amelyet többek között a roma munkavállalók foglalkoztathatóságát javító, munkában maradásukat segítő szolgáltatások igénybeviteléhez használhatnak fel.

CSALÁDTÁMOGATÁS

Január elsejétől átalakult a családtámogatási rendszer. A családi pótlék havi összege az egygyermekes családokban 11 ezer, kétgyermekeseknél gyermekenként 12 ezer, három- vagy több gyermeket nevelő családban 14 ezer forintra nőtt. Egyedülálló szülő esetén a támogatás gyermekenként ezer forinttal magasabb. Tartósan

vagy súlyosan beteg gyermek javára a támogatás 21, illetve 23 ezer forint.

BIZONYÍTVÁNY

Január 1-jétől számos jogszabályváltozás lépett életbe az oktatásban. Az egyik módosítás a szakiskolákat érinti: mostantól már nem szükséges általános iskolai végbizonyítvány a felvételhez.

MEGÉLHETÉS

Magyarországon több mint három millióan élnek mindennapos megélhetési gondokkal küszködve, közülük több mint egy millióan nyomorognak. 15-20 ezerre tehető a folyamatban lévő végrehajtási eljárások száma – áll a Magyar Szociális Fórum Koordinációs Munkabizottságának petíciójában, amely úgy látja, hogy a megélhetési gondok a jövedelem hiányából, a jövedelem alacsony mértékéből, és a társadalom rossz egészségi állapotából fakadnak.

ÓRIÁSI SIKER

Óriási sikerrel szerepelt a budapesti 100 tagú cigányzenekar Belgrádban, a Száva Központban. A szerb főváros több mint ezer férőhelyes hangversenyterme zsúfolásig megtelt és az együttes minden számát kitörő tapsvihar fogadta. A zenekar sokféle zenét játszott a csárdástól a klasszikusoktól át – mint például Brahms, Strauss, Liszt – a Zorba a görög melódiáig. Nagy ováció fogadta a szerb népdalokat, és az Emir Kusturica filmjeinek zenéjéből előadott válogatást.

ÖSZTÖNDÍJ

Országszerte csaknem 24 ezren pályáztak a mostani tanév első felére meghirdetett roma tanulmányi ösztöndíjra, közülük valamivel több, mint ötezzret utasítottak vissza. Erről Göncz Kinga esélyegyenlőségi miniszter számolt be, aki azt is elmondta: a főként általános iskolás tanulók az ösztöndíjat a félév lezárása után kapják meg, miután az előző években nagy volt köztük a lemorzsolódás.

Harcolnak a családi munkanélküliség ellen

Békésen a megyei átlagot meghaladja a munkanélküliség, és a kilencvenes évek elején állástalanra vált szülőik gyermekei igen nehezen, vagy egyáltalán nem tudnak elhelyezkedni. Egy-egy családban immáron több generáció is munkanélküliségben él, miközben a cigányság körében az aktív foglalkoztatottság aránya Békés megyében alig éri el a tizenhét százalékot. A megdöbbentő adatokat minden bizonynyal az is magyarázza, hogy általános iskolát a romák 64,1 százaléka végezte el, míg érettségije alig három százalékuknak van.

Eppen a többgenerációs munkanélküliséggel küzdő családok munkaerőpiacra való visszatérése érdekében indított programot a Mégis Van Remény Egyesület. A projekt célja elérni és támogatni azokat a hátrányos helyzetű családokat, ahol hosszab ideje többeknek nincs állása. A szervezet személyre szabott komplex szolgál-

atásokat nyújt majd tizenöt család két-két tagja számára, amelyekkel elősegíti a munkaerő-piacra történő bekerülésüket, passzív helyzetükből való kiemelésüket.

Az együttműködő partnerszervezetek munkatársainak segítségével a célcsoport tagjai többek között személyes tanácsadásban, alapképzésben részesülnek, és különböző programokon, tréningeken vehetnek részt. A célcsoportot elsősorban a Békés városában és közvetlen környezetében élő hátrányos helyzetű, több generációs munkanélküli családok, köztük romák, 40 év feletti nők, ötven év feletti férfiak, megváltozott munkaképességű, illetve megfelelő szakmával, képesítéssel nem rendelkező emberek alkotják. A tervezet végrehajtását a Békés Megyei Munkaügyi Központ, a Békési Cigány Kisebbségi Önkormányzat, helyi önkormányzatok és civil szervezetek egyaránt támogatják